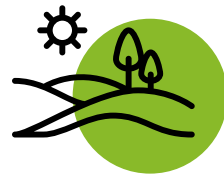
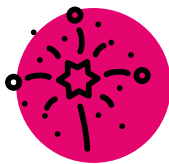
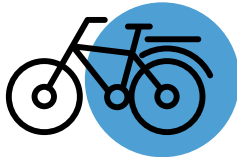

wspólne dziedzictwo
společné dědictví

Śląsk Cieszyński
Těšínské Slezsko

Těšínské Slezsko

Śląsk Cieszyński

- 1 CIESZYN | TĚŠÍN
- 2 KORONKA KONIAKOWSKA | KONIAKOVSKÁ KRAJKA
- 3 REZYDENCJA PREZYDENTA RP W WIŚLE | REZIDENCE POLSKÉHO PREZIDENTA VE WISLE
- 4 SKOCZÓW / ŚRÓDMIEŚCIE | SKOČOV / STŘED
- 5 ARCHEOPARK KOCOBĘDZ-PODOBORA | ARCHEOPARK CHOTĚBUZ-PODOBORA
- 6 JABŁONKÓW | JABLUNKOV
- 7 FRYSZTAT | FRYŠTÁT
- 8 ARCHITEKTURA DREWNIANA | DŘEVĚNÁ ARCHITEKTURA
- 9 KULTUROWY WYPAS OWIEC | TRADIČNÍ SALAŠNICTVÍ
- 10 MUZEUM DRUKARSTWA W CIESZYNIE, BROWAR ZAMKOWY CIESZYN, MUZEUM USTROŃSKIE | MUZEUM TISKU V TĚŠÍNĚ, ZÁMECKÝ PIVOVAR TĚŠÍN, USTROŃSKÉ MUZEUM
- 11 WIŚLA | VISLA
- 12 BESKID ŚLĄSKI | SLEZSKÉ BESKYDY
- 13 MUZEUM FAUNY I FLORY MORSKIEJ I ŚRÓDLĄDOWEJ W JAWORZU | MUZEUM MOŘSKÉ A VNITROZEMNÍ FAUNY A FLORY V JAWORZU
- 14 TRÓJSTYK / SZANCE | TROJMEZÍ / ŠANCE
- 15 PUSZCZA MIONŚI | PRALES MIONŠÍ
- 16 CHKO BESKYDY | CHKO BESKYDY
- 17 TRASY ROWEROWE | CYKLISTICKÉ TRASY
- 18 PARKI ROZRYWKI | ZÁBAVNÍ PARKY
- 19 UZDROWISKA | LÁZNĚ
- 20 SPORTY ZIMOWE | ZIMNÍ SPORTY
- 21 SPORTY WODNE | VODNÍ SPORTY
- 22 MTB BESKIDY | MTB BESKYDY
- 23 PIECIE WAPIENNE W WĘDRYNI, MUZEUM HUTY TZRYNIECKIEJ I MIASTA TRZYNIEC, FORT MO-S 5 PRZY LINII KOLEJOWEJ DO BOGUMINA | VENDRYŃSKÉ VÁPENKY, MUZEUM ŽELEZÁREN A MĚSTA TRÍNCE, MO-S 5 NA TRATI BOHUMÍN
- 24 TYDZIEŃ KULTURY BESKIDZKIEJ, GOROLSKIE ŚWIĘTO ORAZ SLEZSKÉ DNY | TÝDEN BESKYDSKÉ KULTURY, GOROLSKIE ŚWIĘTO A SLEZSKÉ DNY
- 25 PRZEGLĄD FILMOWY „KINO NA GRANICY” | FILMOVÁ PŘEHLIĐKA „KINO NA HRANICI”
- 26 TEATR BEZ GRANIC | DIVADLO BEZ HRANIC
- 27 DAWNE UZDROWISKO JASTRZĘBIE-ZDRÓJ | STARÉ BÝVALÉ LÁZNĚ JASTRZĘBIE-ZDRÓJ
- 28 DOLNY OBSZAR WITKOWIC | DOLNÍ OBLAST VÍTKOVIC

Historia polsko-czeskiego sąsiedztwa kształtowała się przez wieki i zostawiła nam wiele materialnych i niematerialnych pamiątek, które dziś możemy podziwiać wzdłuż całej granicy. Dzięki współpracy mieszkańców tych ziem ich poznanie jest coraz prostsze, a cenne zabytki stają się bliższe każdemu z nas. Wspólne Dziedzictwo przedstawiamy tu w formie różnych tematów, z których każdy odwiedzający nasz region wybierze to co najbliższe jego sercu. Niezależnie czy poszukujemy walorów przyrodniczych czy kulturowych w tym folderze, na stronie internetowej www.tourism-pl-cz.eu oraz w programach na kanale You Tube odnajdziemy inspirację do magicznej podróży.

Historie polsko-českého pohraničí se formovala po staletí a zanechala nám spoustu památek, které dnes můžeme obdivovat podél celé hranice. Díky dlouhodobé intenzivní spolupráci obou zemí je poznávání pohraničí stále snadnější, a jeho významné dědictví se stává bližší každému z nás. Společně dědictví zde prezentujeme formou různých témat, z nichž si každý návštěvník jednotlivých regionů vybere to, co je jeho srdci nejbližší. Bez ohledu na to, zda hledáme přírodní nebo kulturní bohatství, v tomto prospektu, na webových stránkách www.tourism-pl-cz.eu a v programech na kanálu YouTube najdeme inspiraci pro cestování polsko-českým pohraničím.

Znajdujący się obecnie po dwóch stronach granicy państwowej Śląsk Cieszyński długo stanowił jeden integralny byt, który na przestrzeni wieków był w stanie ukształtować zupełnie wyjątkową i niepodrabialną tradycję oraz kulturę. Zdziwiał jej bogactwo i zróżnicowanie – na obu brzegach Olzy znajdziemy prawdziwe perły architektury mieszczańskiej, wciąż intensywnie pielęgnowaną kulturę górali beskidzkich, fascynujące objekty o charakterze industrialnym oraz doskonale zaadaptowane skarby przyrodnicze.

Jeszcze nigdy dostęp do wspomnianych atrakcji nie był tak łatwy. Zawdzięczamy to coraz bardziej intensywnej współpracy transgranicznej. Dowodem na jej skuteczność jest folder, który właśnie trzymasz w rękach – znajdziesz w nim podstawowe informacje o najciekawszych miejscach w regionie, dzięki czemu z łatwością znajdziesz najbardziej interesujące Cię objekty. Informację o „Wspólnym Dziedzictwie” znajdziesz również na stronie www.tourism-pl-cz.eu oraz w tematycznych filmach na kanale You Tube.

Těšínské Slezsko, které se v současné době nachází na obou stranách státní hranice, po dlouhou dobu to byla jedna integrální entita, která v průběhu staletí dokázala utvářet zcela jedinečnou a nezaměnitelnou tradici a kulturu. Udivuje nás její bohatost a rozmanitost – na obou březích Olše najdeme skutečné perly měšťanské architektury, stále udržovaná kultura beskydských horalů, fascinující objekty průmyslové povahy a dokonale přizpůsobené přírodní poklady.

Přístup k těmto atrakcím nebyl nikdy snazší. Vděčíme za to stále intenzivnější přeshraniční spolupráci. Důkazem spolupráce může být i tato brožura, kterou držíte v ruce – najdete v ní základní informace o nejzajímavějších místech v regionu, díky nimž můžete snadno najít objekty, které vás nejvíce zajímají. Informace o „Společném dědictví“, naleznete na internetových stránkách www.tourism-pl-cz.eu a také v tématických videích na YouTube.

Zwiedzanie bez barier. W ramach projektu „Wspólne Dziedzictwo / Společné dědictví” oceniliśmy kilkadziesiąt wybranych atrakcji z pogranicza polsko-czeskiego pod względem ich dostępności dla osób o szczególnych potrzebach, w tym dla turystów z niepełnosprawnościami i osób starszych. Dzięki temu mogliśmy określić nie tylko to, na jakiego rodzaju udogodnienia mogą liczyć odwiedzający atrakcje, ale także, jakie ewentualne przeszkody mogą oni napotkać na swojej drodze. Zebrane informacje zostały przedstawione na stronie internetowej pod adresem www.tourism-pl-cz.eu.

Prohlídka bez bariér. V rámci projektu „Wspólne Dziedzictwo / Společné dědictví” jsme zmapovali několik desítek vybraných atrakcí z polsko-českého pohraničí, co se týče jejich dostupnosti pro osoby se speciálními potřebami, včetně turistů se zdravotním postižením a seniorů. Díky tomu jsme mohli specifikovat nejen to, s jakým vybavením mohou návštěvníci počítat, ale také jaké překážky mohou potkat na své cestě. Shromážděné informace jsou uvedeny na internetových stránkách www.tourism-pl-cz.eu.

www.tourism-pl-cz.eu

dziedzictwo
kulturowe
kulturní
dědictví

dziedzictwo
przyrodnicze
přírodní
dědictví

aktywny
wypoczynek
aktivní
odpočinek

imprezy
promocyjne
propagační
akce

CIESZYN

Cieszyn, obecnie przedzielony granicą, aż do 1918 roku był stolicą Księstwa Cieszyńskiego i historycznym, gospodarczym oraz kulturowym centrum całego regionu. Świadczy o tym pełna przepięknych kamienic zabudowa miejskiej starówki. Nad pejzażem miasta dominuje Wzgórze Zamkowe, na którym znaleźć można pozostałości średniowiecznego grodu ze słynną Wieżą Piastowską oraz zdobiącą wizerunek dwudziestozłotówki Rotundę imienia świętych Mikołaja i Wacława. Współczesny Cieszyn łączy tradycję z nowoczesnością – to tu odbywają się modne festiwale filmowe, teatralne i piwowskie.

KORONKA KONIAKOWSKA

Urokliwie położona u stóp Beskidów wieś zasłynęła nie tylko w Polsce z wyjątkowo oryginalnego wyrobu. Metoda tworzenia koronki koniakowskiej przekazywana jest z pokolenia na pokolenie przez miejscowe kobiety i polega na technice ręcznego szydełkowania serwet z nici. Ten rodzaj koronki, wyjątkowo efektowny, powstał i pielęgnowany jest tylko w Koniakowie. Idąc z duchem czasu, miejscowe koronczarki zaproponowały linię bielizny koronkowej, która stała się prawdziwym hitem modowym.

REZYDENCJA PREZYDENTA RP W WIŚLE

Investycja kosztowała 2 miliony złotych i była darem Sejmu Śląskiego dla prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Do jej zaprojektowania zatrudniono wybitnego i bardzo modnego wówczas krakowskiego architekta Adolfa Szyszko-Bohusza. Zaproponował on projekt budowy modernistycznego pałacu, który w efekcie został ukończony w 1931 roku i od tego momentu stał się rezydencją kolejnych prezydentów. Istnieje możliwość zwiedzenia jego wnętrza. Dużą atrakcją stanowi reprezentacyjna jadalnia, pokój kominkowy oraz zlokalizowany na drugim piętrze doskonale zachowany gabinet prezydenta Mościckiego.

TĚŠÍN

Těšín nyní rozdělený hranicí byl až do roku 1918 hlavním městem Těšínského knížectví a tedy historickým, ekonomickým, a kulturním centrem celého regionu. Svědčí o tom překrásné měšťanské domy v centru Starého Města. Dominantou je zámekký vrch, kde se nacházejí pozůstatky středověkého hradu s historický významnou Piastovskou věží a hradní kaplí sv. Mikuláše a sv. Václava. Současný Těšín spojuje tradicí s moderností – konají se zde filmové, divadelní a pivovarnické festivaly.

KONIAKOVSKÁ KRAJKA

Vesnice na úpatí Beskyd se díky výjimečnému výrobku stala známá nejen v Polsku. V Metoda vytváření koniakovské krajky je předávána z generace na generaci místními ženami a zakládá se na technice ručního háčkování ubrousků. Tento mimořádně působivý druh krajky byl vytvořen a znám pouze v Koniakově. Místní krajkářky navrhly speciální řadu. krajkového spodního prádla, které se stalo skutečným módním hitem.

REZIDENCE POLSKÉHO PREZYDENTA VE WIŚLE

Investice stála 2 miliony polských złotych a byla darována Slezským sněmem prezidentovi Polské republiky. Budovu modernistického zámku navrhl významný krakovský architekt Adolf Szyszko-Bohusz. Výstavba byla dokončena v roce 1931 a od té doby se zámek stal letním sídlem dalších prezidentů. Zájemci mají možnost navštívit jeho interiéry. Hlavní atrakcí je reprezentativní jídelna, místnost s krbem, a také dokonale zachovalá kancelář prezidenta Moścického, která se nachází ve druhém patře.

SKOCZÓW / ŚRÓDMIEŚCIE

Według piętnastowiecznego kronikarza Jana Długosza, Skoczów miał być pierwszym miastem nad Wisłą od jej źródła! Dodatkowym, bardziej wizualnym dowodem na sędziwy wiek miasta jest zachowanym średniowiecznym układem urbanistycznym. Część osiemnasto i dziewiętnastowiecznych kamieniczek ubranych jest dodatkowo w secesyjny kostium. Ze Skoczowa pochodzi święty Jan Sarkander – męczennik kościoła katolickiego.

ARCHEOPARK KOCOBĘDZ-PODOBORA

Zanim jeszcze założyciele obecnego Cieszyna przenieśli się na Wzgórze Zamkowe, gdzie wzniesli gród warowny, mieszkali kilka kilometrów dalej. To właśnie na terenie wsi Kocobędz i Podobora, dzięki pracom archeologicznym, zlokalizowano prastary gród Gołęszyców, zwany umownie „Starym Cieszynem” lub „Cieszyniskiem”. Pod okiem historyków zrekonstruowano prastary gród, tworząc park archeologiczny – miejsce, które z pewnością warto zobaczyć.

JABLONKÓW

Jablunków jest najbardziej wysuniętym na wschód miastem w Republice Czeskiej. Lecz nie geograficzna osobliwość czyni to miejsce interesującym. Położony w bezpośrednim sąsiedztwie beskidzkich wzniesień, jest głównym ośrodkiem kultury górali beskidzkich. Co wcale, w przypadku Jablunkowa, nie klóci się z jego mieszczańskim charakterem. Oprócz wielu uroczych, oplatających Rynek, kamienic, uwagę turystów przyciąga fontanna z zabytkowym barokowym posągami Matki Boskiej Niepokalanej, mającym chronić miasto przed epidemią.

SKOČOV / STŘED

Podle kronikáře Jana Długosze, který žil a působil v 15. století, měl být Skočov, prvním městem na řece Visle od jejího pramene“. Jiným důkazem starší města jsou historické budovy v jeho centru, se zachovaným středověkým urbanistickým uspořádáním. Některé domy z osmnáctého a devatenáctého století jsou navíc oblečené do secesního kostýmu. Ze Skočova pochází mučedník katolické církve svatý Jan Sarkander.

ARCHEOPARK CHOTĚBUZ-PODOBORA

Než se zakladatelé dnešního Těšína přestěhovali na zámekký vrch, kde postavili opevněný hrad, žili několik kilometrů dál. Právě v obci Chotěbuz-Podobora byla díky archeologickým výzkumům nalezena starobylá osada slovanského kmene Holasiců, známá také jako „Starý Těšín” nebo „Těšínisko“. Pod dohledem historiků bylo zrekonstruováno starobylé hradisko tvořící dnešní archeologický park – je to místo, které rozhodně stojí za to navštívit.

JABLUNKOV

Jablunkov je nejvýchodněji položeným městem České republiky. Není to ale jen geografická poloha, co dělá toto místo zajímavým. Nachází se v bezprostřední blízkosti beskydských vrchů a je hlavním kulturním centrem beskydských horalů. V případě Jablunkova to vůbec není v rozporu s jeho měšťanským charakterem. Kromě mnoha okouzlujících budov obklopujících zdejší náměstí, přitahuje turisty kašna s historickou barokní sochou Panny Marie Neposkvrněného Početí, která má chránit město před epidemií.

FRYSZTÁT

Choć Frysztat jest jedynie częścią miasta Karwina, jednak w przeszłości miał opinię jednego z najważniejszych ośrodków całego Księstwa Cieszyńskiego. Od końca osiemnastego wieku był ponadto siedzibą bogatego arystokratycznego rodu Larischów. To właśnie hrabia Jan Larisch von Mönlich sfinansował przebudowę zámku w stylu empire. W okolicy zámku, oprócz Rynku, warto zwiedzić park pałacowy, bogaty w rzadkie okazy drzew. Współcześnie Frysztat stanowi najbardziej atrakcyjną część dużego przemysłowego miasta.

ARCHITEKTURA DREWNIANA

Revolucja przemysłowa odcisnęła ogromne piętno w architekturze regionu, dlatego stara drewniana zabudowa stanowi obecnie rzadkość. Obecność architektury ludowej jest jednak wciąż wyraźna na całym Śląsku Cieszyńskim. Po stronie polskiej do najbardziej znanych obiektów sakralnych należy z pewnością siedemnastowieczny kościół Podwyższenia Krzyża Świętego w Kaczycach, kościół św. Michała Archaniola w Kończycach Wielkich z charakterystyczną niebieską wieżą oraz kościół św. Rocha w Zamarskach. W Wisle warta odnotowania jest chociażby kaplica św. Jadwigi, będąca częścią kompleksu rezydencji prezydenckiej. W Ustroniu miłośnicy drewna będą mogli uraczyć oko zwiedzając budynek Muzeum Regionalnego „Stara Zagroda” oraz podziwiając kościół św. Anny. Prawdziwą skarbnicą pełną zabytków jest Trójwieś Beskidzka – warto zatrzymać się przy kościele Matki Bożej Fatimskiej, Izbie Regionalnej „Chata Kawuloka”, jak również kościele św. Józefa. Miłośnikom drewnianych perełek polecamy gorąco – po czeskiej stronie granicy – wieś Bukowiec, słynąca z zabytkowych drewnianych chałup. Warto uwagi są również kościoły św. Mikołaja w Nydku, św. Cyryla i Metodego w Herczawie. W 2017 roku spłonął doszczętnie przepiękny drewniany kościół w Gutach, planowana jest jednak jego odbudowa.

FRYŠTÁT

Ačkoliv je dnešní Fryštát pouze částí Karviné, tak měl v minulosti pověst jednoho z nejvýznamnějších center Těšínského knížectví. Od konce osmnáctého století byl také sídlem bohaté šlechtické rodiny Larisch-Mönlichů. Právě hrabě Jan von Larisch-Mönlich financoval přestavbu zdejšího zámku do empírového stylu. V těsné blízkosti zámku se nachází kromě náměstí také zámecký park s mnoha vzácnými stromy. Dnešní Fryštát je nejatraktivnější částí velkého průmyslového města.

DŘEVĚNÁ ARCHITEKTURA

Průmyslová revoluce zanechala své stopy na architektuře regionu, proto nyní patří staré dřevěné stavby k vzácnostem. Přítomnost lidové architektury je však stále patrná po celém Těšínském Slezsku. Na polské straně patří k nejznámějším sakrálním stavbám kostel Povýšení sv. Kříže ze 17. století v Kaczycích, kostel sv. Archanděla Michaela v Kończycach Wielkie s charakteristickou nebeskou věží a kostelem sv. Rocha v Zamarskach. Ve Wisle stojí za zmínku i kaple sv. Hedviky, která je součástí komplexu prezidentské rezidence. V Ustroniu si budou moci milovníci dřeva vychutnat pohled při prohlídce regionálního muzea „Stara Zagroda” a obdivovat kostel sv. Anny. Skutečnou pokladnicí plnou památek je beskydská Trójves. Vyplatí se zastavit v kostele Panny Marie z Fatimy, regionálním muzeu „Chata Kawuloka”, stejně jako v kostele sv. Josefa. Pro milovníky dřevěných perel doporučujeme – na české straně hranice – vesnici Bukovec, známou svými historickými dřevěnými chalupami. Pozoruhodné jsou také kostely sv. Mikuláše v Nydku nebo sv. Cyrila a Metodeje na Hřčavě. Krásný dřevěný kostel v Gutech bohužel v roce 2017 zcela vyhořel, ale dnes se již staví jeho replika.

KULTUROVÝ WYPAS OWIEC

Corocznie na beskidzkiej górze Ochodzita odbywa się tradycyjny Kulturowy Wypas Owiec. Podczas tej arcykawej imprezy uczestnicy będą mogli zapoznać się z tajnikami kultury pasterskiej, która przez wieki stanowiła główne źródło utrzymania mieszkańców tych terenów. Letni wypas górski jest ważnym elementem charakterystycznej dla Karpat tradycyjnej gospodarki szałańniczej. Inicjatorem imprezy jest baba Piotr Kohut z Koniakowa.

MUZEUM DRUKARSTWA W CIESZYŃNIE, BROWAR ZAMKOWY CIESZYŃ, MUZEUM USTROŃSKIE

Cieszyń nazywany był na przestrzeni dziejów miastem druku, ale i miastem piwa. Obie interpretacje są słuszne, czego dowodem są dwa atrakcyjne obiekty turystyczno-edukacyjne: Muzeum Drukarstwa oraz zabytkowy dziewiętnastowieczny Browar Zamkowy. Obie placówki znajdują się na Szlaku Zabytków Techniki województwa śląskiego, do którego należy również Muzeum Ustrońskie, wypełnione eksponatami, dotyczącymi m.in. hutnictwa i kuźnictwa.

WISŁA

Nieprzypadkowo Wisła zwana jest „Perłą Beskidów”. Już od drugiej połowy XIX wieku położona u stóp Baraniej Góry góralska wieś stopniowo przeradzała się w prężny ośrodek wypoczynkowy. Dla miłośników górskich wycieczek stanowi doskonałą bazę wypadową na szczyty Czantorii, Stożka, Równicy. Warto również zobaczyć Kaskady Rodła w dolinie Białej Wisłki oraz urzekający wodospad w Wisle Czarnej. Miejscowość słynie m.in. z rezydencji prezydenta RP, myśliwskiego zámku Habsburgów oraz skoczni narciarskiej w Wisle-Malinca. Jest jednym z głównych ośrodków luteráńskich w Polsce.

TRADIČNÍ SALAŠNICTVÍ

Na Beskydské hoře Ochodzita se každoročně konají ukázky tradičního salašnictví. Během této velmi zajímavé akce se účastníci budou moci seznámit s tajemstvím pastevecké kultury, která byla po staletí hlavním zdrojem příjmů obyvatel těchto oblastí. Letní horský výpas je důležitým prvkem, pro Karpaty charakteristického, tradičního salašnictví. Inicjatorem akce je bača Piotr Kohut z Koniakowa.

MUZEUM TISKU V TĚŠÍNĚ, ZÁMECKÝ PIVOVAR TĚŠÍN, USTROŇSKÉ MUZEUM

Historický Těšín byl znám jako město tisku a zároveň město piva. Obě tyto charakteristiky jsou i nadále aktuální, o čemž svědčí dva zajímavé turistické a vzdělávací objekty: Muzeum tisku a historický Zámecký pivovar z 19. století. Oba objekty jsou součástí průmyslové památkové stezky Slezského vojvodství. K ní patří také Ustroňské muzeum, které je mimo jiné doplněné o exponáty z oblasti hutnictví a kovářství.

12

BESKID ŚLĄSKI

Na Beskid Śląski składają się dwa sąsiadujące ze sobą pasma górskie: położone nieco bardziej na zachodzie Pasma Czantorii, oraz rozciągające się tuż za doliną Wisły Pasma Baraniej Góry. Doskonale przygotowane szlaki piesze i rowerowe oraz trasy narciarskie sprawiają, że każdy miłośnik rekreacji będzie z pewnością zadowolony. Ale nie tylko – właśnie tu znajdują się popularne miejscowości wypoczynkowe (Wisła, Ustroń, Brenna) pełne atrakcji zarówno przyrodniczych, jak również kulturowych. Każdy znajdzie coś dla siebie!

13

MUZEUUM FAUNY I FLORY MORSKIEJ I ŚRÓDLĄDOWEJ W JAWORZU

Początki tego miejsca sięgają lat 60. dwudziestego wieku. Wtedy właśnie, pochodzący z Jaworza bosman Erwin Pastewny, spotkał się z uczniami miejscowej szkoły podstawowej, podarowując przy okazji placówce spreparowane okazy flory i fauny morskiej z całego świata. Były one wystawione i dostępne do zwiedzania na terenie szkoły do czasu, gdy udało się pozyskać środki na budowę odrębnego gmachu muzeum. Sam budynek kształtem przypomina nieco dziób statku.

14

TROJSTYK / SZĄNCE

W okolicy wsi Jaworzynka znajduje się pięknie położony Trójstyk – czyli miejsce, w którym spotykają się trzy państwa: Polska, Republika Czeska oraz Słowacja. Okolica słynęła głównie z malowniczych widoków oraz trzech granitowych słupów granicznych. Dzięki funduszom unijnym przez ostatnie lata rozwinęła się jednak infrastruktura turystyczna okolicy. Jej dodatkową atrakcją są Szańce Jablunkowskie – czyli rozciągający wzdłuż Przełęczy Jablunkowskiej system fortyfikacji, strzegący niegdyś granicy śląsko-węgierskiej.

SLEZSKÉ BESKYDY

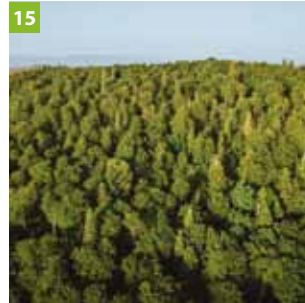
Slezské Beskydy se skládají ze dvou sousedních horských pásem: pohoří Čantoryje a na západ od ní pohoří Baraní Hory, které se táhne podél údolí řeky Visly. Dokonale připravené turistické a cyklistické trasy, stejně jako sjezdovky, určitě potěší každého nadšence rekreace všeho druhu. Nachází se zde také oblíbené prázdninové destinace (Visla, Ustroň, Brenna) plné přírodních i kulturních zajímavostí. Určitě si každý najde něco pro sebe!

MUZEUUM MOŘSKÉ A VNITROZEMNÍ FAUNY A FLORY V JAWORZU

Počátky tohoto místa sahají do 60. let 20. století. Tehdy se právě poddůstojník Erwin Pastewny, pocházející z Jaworze, setkal s žáky místní základní školy a daroval této instituci vzorky mořských rostlin a živočichů z celého světa. Byly vystaveny ve školním areálu, dokud se nepodařilo získat finanční prostředky na výstavbu samostatné muzejní budovy. Sama budova připomíná tvarem lodní příď.

TROJMEZÍ / ŠANCE

V blízkosti obcí Javoříčka a Hřčavy se nachází krásně umístěné Trojmezí – místo, kde se setkávají tři země: Polsko, Česká republika a Slovensko. Oblast byla proslavena především malebnými výhledy a třemi žulovými hraničními kameny. Díky fondům EU se v posledních letech výrazně rozvíjela turistická infrastruktura této oblasti. Další atrakcí této destinace jsou Jablunkovské Šance, což je systém opevnění táhnoucí se podél Jablunkovského průsmyku, který kdysi střežil slezsko-uherskou hranici.

15

PUSZCZA MIONŠÍ

Kilka kilometrů od Jablonkova naleznete vyjatkowo tajemnicze, a przez to ciekawe miejsce. To Narodowy Rezerwat Przyrody Mionší – doskonale zachowany kompleks leśny, przypominający charakterem pradawną Puszcze Karpacką. Znajdują się w nim rzadko spotykane okazy flory i fauny, dlatego w większości rezerwat zamknięty jest dla ruchu turystycznego. Ale – głowa do góry! Zwiedzający mają możliwość spacerować się z przewodnikiem specjalnie przygotowaną ścieżką dydaktyczną i zapoznać się z wieloma tajemnicami tego wiekowego lasu.

16

CHKO BESKYDY

Powierzchnia tego miejsca wynosi 1160 kilometrów kwadratowych co sprawia, że Obszar Chronionego Rezerwatu Przyrody Beskydy jest największym tego typu parkiem w całej Republice Czeskiej. Znajdują się w nim prawdziwe skarby natury – piękne górskie krajobrazy, gęste prastare lasy, poloniny i łąki, porośnięte charakterystyczną dla regionu karpackiego florą. Mieszkają tu rzadko występujące w innych regionach gatunki zwierząt, takie jak niedźwiedź brunatny, ryś euroazjatycki, czy też bocian czarny.

PRALES MIONŠÍ

Pár kilometrů od Jablonkova se nachází mimořádně tajuplné a proto také zajímavé místo. Jedná se o národní přírodní rezervaci Mionší – dokonale zachovalý lesní komplex, připomínající pravěký charakter karpatského lesa. Nachází se zde vzácné exempláře flory a fauny, což je důvodem omezeného zpřístupňování této lokality turistickému ruchu. Návštěvníci mají možnost projít se s průvodcem speciálně připravenou didaktickou stezkou a seznámit se s mnoha tajemstvími tohoto prastarého lesa.

CHKO BESKYDY

Toto místo má rozlohu 1160 km², což činí CHKO Beskydy největší atrakcí tohoto druhu v celé České republice. Obsahuje skutečné poklady přírody – krásné horské krajiny, husté prastaré lesy, horské pastviny a louky, porostlé flórou charakteristickou pro karpatskou oblast. Žijí zde vzácné druhy zvířat, které můžete v jiných regionech potkat jen zřídka jako např.: medvěd hnědý, rys ostrovid nebo čáp černý.

17

TRASY ROWEROWE

Specyficzne położenie Śląska Cieszyńskiego sprawia, że zorganizowane tu szlaki rowerowe spełnią oczekiwania rowerzystów zarówno ambitnych, jak i tych nieprzepadających za nadmiernym wysiłkiem. Zróżnicowana jest również ich tematyka. Mający charakter edukacyjny Żelazny Szlak Rowerowy zainteresuje miłośników historii i techniki, Wiślana Trasa Rowerowa jest częścią ogólnopolskiego szlaku, natomiast Rowerowa Trasa Olzy łączy górską część regionu z obszarem przemysłowym.

CYKLISTICKÉ TRASY

Díky specifické poloze Těšínského Slezska zdejší cyklotrasy splňují očekávání nadšenců cyklistiky a zároveň těch, kteří se během jízdy na kole neradi namáhají. Tematika těchto tras je velmi různorodá. Vzdělávací charakter Železný cyklotras bude určitě zajímavý pro milovníky historie a techniky, Vislanská cyklostezka je součástí celostátní trasy, zatímco cykloturistická trasa Olše spojuje hornatou část regionu s průmyslovými oblastmi.

18

PARKI ROZRYWKI

Na stosunkowo niewielkim obszarze Śląska Cieszyńskiego występuje tak wielkie nasycenie różnorodnych parków rozrywki, że oferta zadowoli nawet najbardziej wymagających turystów. Jeżeli lubisz łączący rozrywkę z przepięknymi pejzażami – warto wybrać się na szczyt Równicy lub Wielkiej Czantorii. Tych, którzy ponad wszystko przedkładają kąpiele wodne wzywa Bogumin i tamtejszy Bospor Aquacentrum. Można też odwiedzić dinozaury w Orłowej, mnóstwo rodzinnych atrakcji czeka w Dream Parku Ochaby oraz Jastrzębskim Ośrodku Wypoczynku Niedzielnego.

19

UZDROWISKA

Na Śląsk Cieszyński jeżdżilo się 'do wód' już w dziewiętnastym wieku. Tradycja uzdrowisk kontynuowana jest wciąż w kilku miejscach regionu. Położony w Beskidzie Śląskim Ustroń oferuje jeden z największych kompleksów uzdrowiskowych w całej Europie. Będący obecnie częścią aglomeracji karwińskiej Darków słynie z wód jodowo-bromowych. Rozłożona u stóp gór Ligotka Kameralna słynie natomiast z leczniczych kąpiele ziołowych.

20

SPORTY ZIMOWE

Kiedy tylko spadną pierwsze śniegi, wielu turystów ciągnie w stronę Beskidu Śląskiego, aby bez reszty móc oddać się rozkoszom białego szaleństwa. Oferta jest bowiem wyjątkowo zróżnicowana i zadowoli każdego narciarza, niezależnie od jego umiejętności. Czeska część regionu słynie z ośrodków narciarskich w Mostach koło Jabłonkowa, Severka w Dolnej Łomnej, czy Bukowcu. Po drugiej stronie granicy czekają liczne możliwości w najbliższym sąsiedztwie Ustroniu, Wisły, Brennej czy Istebnej. Wybór jest przeogromny!

ZÁBAVNÍ PARKY

Na poměrně malém území Těšínského Slezska se nachází mnoho zábavních parků, což znamená, že nabídka uspokojí i ty nejnáročnější turisty. Pokud chcete spojit zábavu s krásnými výhledy, tak určitě stojí za to vyjít na vrchol Równicy nebo Velké Čantorje. Kdo má zase rád vodu, tak by měl navštívit Bohumín a především tamější Aquacentrum Bospor. Můžete navštívit i dinozaury v Orłowej, ale také Vás čeká spousta rodinných atrakcí v Dream Parku Ochaby a Jastrzębski Ośrodek Wypoczynku Niedzielnego.

LÁZNĚ

Do lázní se na Těšínsku jezdilo už v 19. století. Tradice lázní je stále živá na několika místech regionu. Ustroň se nachází ve Slezských Beskydech a nabízí jeden z největších lázeňských komplexů v Evropě. Darkov, který je nyní městskou částí Karviné, je zase známý pro své jodobromové vody. Komorní Lhotka je položena na úpatí hor a je naopak známá pro své léčivé bylinné koupele.

ZIMNÍ SPORTY

Jakmile napadne první sníh, tak mnoho turistů směřuje do Slezských Beskyd, kde si může užít spoustu sněhových radovánek. Nabídka je zde velmi různorodá a určitě uspokojí každého lyžaře bez ohledu na jeho dovednosti. Česká část regionu je známá lyžařskými středisky v Mostech u Jablunkova, Severka na Severce nebo v Bukovci. Na druhé straně hranice se nachází mnoho lyžařských možností poblíž Ustroně, Wisly, Brenné nebo Istebné. Určitě je z čeho vybírat.

21

SPORTY WODNE

Ježeli letni, lejący się z nieba żar zaczyna być nazbyt uciążliwy, jest tylko jedno rozwiązanie – nad wodę! Można wybrać się nad jeden z licznie występujących tu zbiorników wodnych (Cierlicko, Żermanice, Jezioro Goczałkowickie), ewentualnie zażyć chłodniej kąpiele w jednej z tutejszych rzek (Wisła, Brennica, Olza). Swoje miejsce znajdują tu nie tylko miłośnicy kąpiele i sportów wodnych – warto dodać, że okolice Cieszy-na, Pogwizdowa i Chybia są prawdziwym rajem dla wędkarzy!

VODNÍ SPORTY

Pokud Vás trápí úmorné letní horko, tak máte jen jedno řešení – jet k vodě! Je možné si vybrat z jedné z četných vodních nádrží (Těřlicko, Žermanice, Gočalkovice) nebo si odpočinout u jedné z místních řek (Visla, Brennica, Olše). Najdou se zde nejen milovníci koupání a vodních sportů. Určitě stojí za zmínku, že okolí Těšina, Pogwizdowa a Chybia jsou skutečným rájem pro rybáře!

22

MTB BESKIDY

MTB Beskydy to sieć doskonale przygotowanych tras, stworzonych z myślą o miłośnikach kolarstwa górskiego. Położone w najbardziej malowniczych zakątkach Beskidów, oznaczone są trzema poziomami trudności – od najłatwiejszej, do najtrudniejszej. Najdłuższa i najtrudniejsza trasa „Gorolia MTB Track” obejmuje najbardziej atrakcyjne punkty widokowe, z wiewą widokową na Czantorii włącznie.

MTB BESKYDY

MTB Beskydy je síť dokonale připravených cyklotras pro milovníky horské cyklistiky. Nachází se v nejmalebnějších zakoutích Beskyd, a jsou označeny třemi úrovněmi obtížnosti – od nejjednodušších až po ty nejtěžší. Nejdelší a nejtěžší trasa „Gorolia MTB Track” zahrnuje nejatraktivnější vyhlídkové body, včetně rozhledny na Čantoryji.

23

PIECE WAPIENNE W WĘDRYNI, MUZEUM HUTY TZRYNIECKIEJ I MIASTA TRZYNIEC, FORT MO-S 5 PRZY LINII KOLEJOWEJ DO BOGUMINA

Śląsk Cieszyński to prawdziwy raj dla miłośników zabytków techniki i architektury industrialnej. Wiek rewolucji przemysłowej odcisnął bowiem spore piętno na krajobrazie regionu. W miejscowości Wędrynia można obejrzeć doskonale zachowane piece, w których w XIX wieku wypalano wapno. Nieopodal w Trzyńcu znajduje się muzeum, poświęcone miejscowej hucie żelaza. Sporą atrakcją stanowi położony przy trasie kolejowej do Bogumina fort MO-S 5, będący częścią umocnień, wybudowanych w drugiej połowie lat trzydziestych dwudziestego wieku.

VENDRYŇSKÉ VÁPENKY, MUZEUM ŽELEZÁREN A MĚSTA TRYNICE, MO-S 5 NA TRATI BOHUMÍN

Těšínské Slezsko je skutečným rájem pro milovníky technických památek a průmyslové architektury. Věk průmyslové revoluce zanechal své stopy v krajině tohoto regionu. Ve Vendryni můžete vidět dobře zachovalé vápenky, ve kterých bylo v 19. století páleno vápno. U Trince se zase nachází muzeum věnované zdejšímu železárnám. Velkou atrakcí je pevnost MO-S 5, která byla postavena ve druhé polovině 30. let 20. století u železniční trati do Bohumína.

TYDZIEŃ KULTURY BESKIDZKIEJ, GOROLSKIE ŚWIĘTO ORAZ SLEZSKIE DNY

Mieszkańcy Śląska Cieszyńskiego mają pełną świadomość bogactwa kulturowego tego regionu i chętnie dzielą się nim ze światem. Organizowane corocznie na początku sierpnia Międzynarodowe Spotkania Folklorystyczne „Gorolski Świątko” cieszą się niezmiennie ogromną popularnością, przyciągając do Jabłonkowa kilkanaście tysięcy widzów. Nieopodal, w Łomnej Dolnej kulturę ludową przybliża organizowany we wrześniu festiwal „Śląskie Dni (Slezske Dny)”. Tymczasem w Wiśle można wziąć udział w Tygodniu Kultury Beskidzkiej, będącym kontynuatorem przedwojennego „Świątko Gór”.

TYDIEŃ BESKYDSKÉ KULTURY, GOROLSKIE ŚWIĘTO A SLEZSKÉ DNY

Obyvatelé Těšínského Slezska si jsou plně vědomí kulturního bohatství tohoto regionu a rádi se s ním pochlubí před okolním světem. Mezinárodní folklorní setkání „Gorolski Świątko”, pořádaná každoročně začátkem srpna, se těší velké popularitě a přitahují do Jabłonkova více než 12 tisíc diváků. V nedaleké Dolní Lomné si můžete užít folkloru během festivalu Slezské dny, který se pořádá v září. Mezitím se ve Vísle můžete zúčastnit Týdne beskydské kultury, což je pokračování tradičního „Svátku Hor”.

PRZEGLĄD FILMOWY „KINO NA GRANICY”

Pierwsza edycja festiwalu odbyła się w 1999 roku i trudno było wówczas przypuszczać, że impreza stanie się jednym z najważniejszych wydarzeń kulturalnych w regionie, przyciągającym nad Olzę miłośników polskiego i czeskiego kina. „Kino na Granicy” odbywa się cyklicznie na przełomie kwietnia i maja – chętnym sugerujemy wcześniejszą rezerwację noclegu, o tej porze roku Cieszyn dosłownie pęka w szwach.

FILMOVÁ PŘEHLÍDKA „KINO NA HRANICI”

První ročník festivalu se konal v roce 1999 a bylo tehdy těžké předpokládat, že se akce stane jednou z nejvýznamnějších kulturních událostí v regionu, která přiláká k Olši fanoušky polského a českého filmu. Filmová přehlídka „Kino na hranici”; se koná každým rokem na přelomu dubna a května. Je dobré si včas obstarat ubytování, jelikož v tomto ročním období Těšín doslova praská ve švech.

TEATR BEZ GRANIC

Język teatru nie uznaje granic i o tym przekonują organizatorzy festiwalu, na który zapraszane są ciekawe spektakle i inicjatywy teatralne zarówno z Polski, jak i Czeskiej Republiki. Historia festiwalu sięga roku 1990, kiedy to – pod nazwą „Międzynarodowy Festiwal Teatralny Na Granicy” – odbyła się jego pierwsza edycja.

DIVADLO BEZ HRANIC

Divadelní jazyk neuznává hranice a právě o tom přesvědčují organizátoři festivalu, na kterém jsou prezentována zajímavá představení a divadelní iniciativy z Polska i České republiky. Historie festivalu sahá do roku 1990, kdy se konala první edice pod názvem „Mezinárodní divadelní festival Na hranici”.

DAWNE UZDROWISKO JASTRZĘBIE-ZDRÓJ

Zanim Jastrzębie stało się głównym ośrodkiem przemysłowym regionu, było znanym uzdrowiskiem. Z resztą historia przemysłu i lecznictwa łączy się tu naturalnie – to podczas wierceń w poszukiwaniu węgla natrafiono w połowie dziewiętnastego wieku na solanki jodowo-bromowe. W 1994 roku miasto wstrzymało działalność uzdrowiskową, jednak zabytkową zabudowę dawnych obiektów sanatoryjnych można podziwiać do dziś.

STARÉ BÝVALÉ LÁZNĚ JASTRZĘBIE-ZDRŮJ

Než se dnešní Jastrzębie stalo hlavním průmyslovým centrem regionu, bylo to kdysi známé lázeňské středisko. Přirozeně se tady spojuje průmysl s léčitelstvem, jelikož právě při uhelných vrtech jaké se zde prováděly v polovině devatenáctého století, byly nalezeny jodbromové solanky. I když v roce 1994 město ukončilo lázeňskou činnost, lze dodnes obdivovat historické budovy starých lázní.

DOLNY OBSZAR WITKOWIC

W jednej z dzielnic Ostrawy, Witkowicach, znajduje się ogromny postindustrialny kompleks, udostępniony obecnie na użytek turystów. To prawdziwy rarytas dla wszystkich maniaków zabudowy przemysłowej – dość powiedzieć, że wieża widokowa umiejscowiona na szczycie Wielkiego Pieca numer 1 ma 80 metrów wysokości. Na terenie kompleksu corocznie organizowany jest festiwal muzyczny Colours of Ostrava.

DOLNÍ OBLAST VÍTKOVIC

V městské části Ostrava-Vítkovice se nachází velký postindustrialní komplex, který je nyní otevřen pro turistické účely. Je to skutečná zajímavost pro všechny nadšence průmyslových budov – stačí zde jen říct, že rozhledna na vrcholu vysokého pece číslo 1 je vysoká 80 metrů. V areálu se každoročně pořádá hudební festival Colours of Ostrava.

**Dziedzictwo Kulturowe i Przyrodnicze Dla Rozwoju Pogranicza Polsko-Czeskiego
„Wspólne dziedzictwo” / Vydáno v rámci projektu Kulturní a přírodní dědictví pro rozvoj
Polsko-Českého pohraničí „Společné dědictví“**

Wydawcy / Wydawatelé:

Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” z siedzibą w Cieszynie
Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci, z.s.

Tekst / Text:

Fundacja Volens

Autorzy zdjęć / Autoři fotografií:

ARC „Kino na granicy”, ARC Gmina Istebna, Bank Fotografii Śląska Cieszyńskiego,
Fotobanka Těšínského Slezska, Lucjusz Cykarski, Jakub Połomski, Anna Słowik, Janusz Szczotka

Konsultacje / Konzultace:

Danuta Dulawova, Bogdan Kasperek, Petr Kolčárek, Ivana Szarcecová

Cieszyn | Třinec 2020

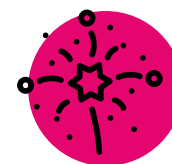
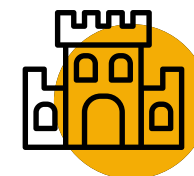
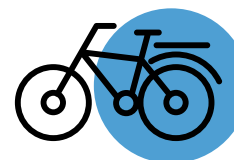
PRĚKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

společné dědictví
wspólne dziedzictwo

Těšínské Slezsko
Śląsk Cieszyński